

CRONICA INTERPRETĂRII ACTORICEȘTI

Cvartet neunitar

Destul de greu de analizat, din punctul de vedere al interpretării actoricești, spectacolul cu piesa **Nervi pentru dragoste** de Kiril Topalov pusă în scenă la Baia Mare de Dan Alecsandrescu, Greu, pentru că în acest caz nu se poate vorbi despre interpretare, ci despre **interpretări** — patru, câte sînt și rolurile piesei — ba aproape și despre **spectacole** (tot patru sau, oricum, două). Diferențele vizează modul de abordare; atitudinea față de ideile textului, de personaje, nu ține doar de tonalități, ritmuri, nuanțe.

Judecînd piesa prin ochii actorilor, prin prisma interpretării, am fi îndemnați să o considerăm: o comedie agrementată cu elemente melodramatice (Tzenka Velceva Binder) sau cu ascuțiri temperat-satirice (Cornel Mititelu), o meditație percutantă despre relațiile umane, despre drepturile și îndatoririle fiecăruia față de fiecare (Dan Aștilean), sau un exercițiu nuanțat de descifrare psihologică, de cernere a aparențelor și a esențelor (Cerasela Stan). Piesa se mai poate recepta ca dezbateri despre probleme și psihologii actuale, definiții pentru timpul prezent (Cerasela Stan și Dan Aștilean) sau despre situații de viață fără o încadrare temporală precisă, de felul acolora pe care le numim de obicei „oricînd valabile” (Tzenka Velceva Binder și Cornel Mititelu). Desigur, o piesă de teatru se poate citi

NERVI PENTRU DRAGOSTE (UN DIVORȚ NEOBIȘNUIT) de **KIRIL TOPALOV** • **TEATRUL DRAMATIC DIN BAIJA MARE** • Traducere **TZENKA VELCEVA BINDER** și **MIRCEA MARIAN** • Data premierei: 13 septembrie 1987 • Regia: **DAN ALECSANDRESCU** • Scenografia: **FLORIN HARASIM** • Distribuția: **CORNEL MITITELU (Ei)**; **TZENKA VELCEVA BINDER (Ea)**; **DAN AȘTILEAN (Fiul)**; **CERASELA STAN (Fata)**,

Cerasela Stan...

...și Dan Aștilean

scenic în mai multe feluri, dar lipsa de coerență a ansamblului afectează fiecare din părțile componente, multe calități se pierd ori se estompează, unele sugestii interesante rămîn nefinalizate.

Valoroasă este, de pildă, linia pe care o trasează personajului său Dan Aștilean. Tinărul silit de împrejurări să fie mai matur decît părinții, să le tempereze impulsurile greșite, să le aplice principii pedagogice sui generis, este conturat de

Protagonista domină autoritar

actor cu remarcabilă ascultare analitică, cu finețe a nuanțelor, cu adâncime a interpretărilor. Transpunerea scenică depășește aria faptelor pentru a pătrunde în rețeaua complexă a semnificațiilor. O anume întâmplare de viață devine punct de plecare pentru o meditație despre libertatea individului raportată la obligațiile lui sociale, familiale, despre responsabilitatea părinților față de copii și a copiilor față de părinți, despre virtuțile și servituțele traiului în doi, în trei, în patru. Sobru, expresiv, interiorizat, Dan Aștilean nu modifică datele personajului, ci stăruie asupra lor — esențializându-le, totodată — conferindu-le greutate, diad comediei o binevenită înfiorare de neliniște (sau poate doar de seriozitate).

Multe dintre accentele pe care actorul le plasează exact, dar foarte discret, riscă să rămână însă neobservate, pentru că stilul de joc al Tzenkăi Veleceva Binder sau al lui Cornel Mititelu este de o altă factură — mai exploziv, mai evident, mai „de comedie”. Personajele lor au toate laturile luminate în egală măsură și lumina este destul de violentă pentru a nu lăsa zone neclare, dar nici posibilitatea nuanțelor intermediare, a unor investigații în adâncime. Datele furnizate de text sînt urmărite conștiincios și rînduite precis, fără echivocuri — se ride la replicile de haz, se lăcrimează la replicile ce țin de melodramă. Această construcție simplă de obicei nu dă greș, dar în cazul de față, confruntată cu o altă formulă de interpretare, ea apare nu numai simplă, ci, trebuie s-o spunem, simplistă.

Oarecum între aceste două modalități de abordare a rolului se situează Cerasela Stan. Actrița nu se oprește la o primă imagine a personajului său, nici nu-l utilizează ca punct de plecare pentru o amplă dezbateră de idei, ci, așa spune, îl explorează temeinic, inspirat, îi urmărește ipostazele, diversele reacții purtînd fiecare o semnificație proprie. Portretul unei tinere a zilelor noastre oferă, indirect, repere pentru fizionomia unei generații, a unui timp, dar aceste generalizări — pertinente, convingătoare — nu par a fi fost urmărite cu tot dinadinsul. Ele se citesc printre rînduri, țin de subtext, nu de text, și acesta e rolul ce li se rezervă.

Meritoriu în multe din articulațiile lui, cu momente bine realizate, spectacolul bîimărean lasă totuși o senzație de neîmplinire. Ea se datorează, sîntem convinși, faptului că în cazul de față 1 + 1 + 1 + 1 + 1 nu reușesc să alcătuiască un tot, ci rămîn 1 + 1 + 1 + 1. Poate că vina nu este neapărat a actorilor, dar asta e o altă problemă, a cărei discutare și-ar fi aflat locul în rubrica dedicată cronicii viziunii regizorale.

Cristina DUMITRESCU

Greta Manta în rolul „femeii cu bani”

O FEMEIE CU BANI (MILIONARA)
de **GEORGE BERNARD SHAW** ●
TEATRUL „MARIA FILOTTI” din
BRĂILA ● Data premierei : 29 aprilie
1988 ● Regia : **MARIUS POPESCU** ●
Scenografia : **GABRIELA BONDĂRESCU-CATARGIU** ● Distribuția : **GRETA MANTA** (Epifania), **MIRCEA VALENTIN** (Alistar), **GEORGE ȚOROPOC** (Sagamore), **GEORGE ȘOFRAG** (Aldrian), **PETRE SIMIONESCU** (Doctorul), **GILIOLA COCONCEA** (Patricia), **NICOLAE CIOCOIU** (Directorul).